Během druhé poloviny 15. a počátku 16. století se vzhled knihy změnil natolik, že se zřetelně přiblížil knize moderní doby. Díky vynálezu knihtisku se stal tento dříve nedostupný, a často příliš nákladně zdobený předmět, téměř běžnou součástí lidského života. Skrze knihu se pak šířily cenné informace, vzdělanost, ale také přímo nejnovější dobové myšlenky (např. reformační). Kniha, která podstatně zlevnila a mohla být najednou tištěna na rozdíl od středověké doby v několika stovkách či tisÍCích exemplářů, prodělala velké změny. Podstatně se zjednodušilo písmo i typografická úprava, materiálem byl nejčastěji dostupnější papír a přidala se i nově používaná technika dřevořezové ilustrace. Také v knihvazačském světě došlo následkem rychlé proměny knižního korpusu k posunu po estetické, tvarové i materiálové stránce. Změnily se jednak technické postupy, jednak výběr výtvarných námětů.
Přestože se v knižní vazbě 16. století prolínají nejrůznější inspirace a vlivy, jsou poměrně jasně zřetelné dvě odlišné vývojové linie. Nejdůležitější byl zcela inovační směr reprezentovaný Itálií a Francií, která hledala inspiraci pro zcela nový způsob výzdoby knih především u islámských umělců a v antické tradici. V Německu, Nizozemí a střední Evropě se islámská umělecká tradice příliš neuplatnila. Naopak zde vazby začaly být zdobeny často i figurálními náboženskými motivy, portréty, alegorickými postavami z antické mytologie a ornamenty používanými již ve středověkém výtvarném umění. Jak je patrné z kapitoly o portrétech reformátorů i z kapitoly o kruhových medailonech, sehrála výraznou inspirační roli v zemích na sever od Alp hlavně grafika, zdokonalovaná nejlepšími umělci této doby.
Dvě skupiny vazeb z Uměleckoprůmyslového muzea a Národní knihovny v Praze, jež jsem vybrala ve své práci ke zdokumentování výše uvedených jevů, jsou dokladem zajímavého setkávání a prolínání dvou přístupů - "německého" a "italského".